

Inhoudelijk verslag concerten 2024

Het concertjaar 2024 was voor Stichting Appassionata een bijzonder jaar met 21 concerten:

Met het Apollo Ensemble organiseerden wij het Festival 'Bach-Brockes Passies': 4 verschillende Passies in 4 kerken in de gemeente Leeuwarden. Niet eerder vond in Leeuwarden een dergelijk Festival plaats.

In Lekkum en Bears, eveneens dorpen in de gemeente Leeuwarden, concerten, passend bij de akoestiek in die kerken: een Passie concert in Lekkum en een fluit-harp concert in Bears. De beheerders van de kerken in de dorpen waarden het bijzonder, een mooie p.r. voor hun historische kerken.

Het concert op 24 april van het grote ensemble Holland Baroque vond plaats in de Grote of Jacobijner kerk.

15 concerten vonden plaats in de Doopsgezinde kerk.

Het gevarieerde aanbod kamermuziek van Appassionata met ensembles en musici uit binnen- en buitenland wordt zeer gewaardeerd door het publiek.

De samenwerking met Stadsschouwburg De Harmonie zorgt ervoor dat er geen 'overlap' plaats vindt: Appassionata organiseert kamermuziek, overige klassieke concerten (NNO, grote pianisten, orkesten buitenland etc.) door De Harmonie. De data van concerten worden op elkaar afgestemd. Alle concerten van Appassionata, gecombineerd met de kaartverkoop, worden geplaatst op de website van de schouwburg en opgenomen in de brochures van De Harmonie. Appassionata betaalt De Harmonie voor deze diensten. Uiteraard staan alle concerten vermeld op de website van Appassionata.

Concerten

- 14 januari 2024 – Ottavio Dantone (Italië) – orgelrecital

Ottavio Dantone gaf een recital op het Strümpfher orgel uit 1786 in de Doopsgezinde Kerk. Dantone is een zeer begaafd organist/klavecijnist. Hij is tevens dirigent van het Accademia Bizantina Orchestra (Italië). Hij speelde een zeer afwisselend programma. Een unieke kans het recital van deze Italiaanse top-organist in Leeuwarden te kunnen bijwonen.

Aantal bezoekers 66

Voorafgaand aan het **Festival 'Bach-Brockes Passies'** was er op 4 februari 2024 de lezing:

'Van Brockes naar Bach. Het verhaal achter vier beroemde passies van Bach, Händel, Telemann en Keiser.

Wat hebben Bach, Händel, Telemann en Keiser met elkaar gemeen? Alle vier schreven ze een passie gebaseerd op een van de beroemdste passieteksten van de Duitse Barok: *Der Für die Sünde der Welt gemarterte und sterbende Jesus* van Berthold Heinrich Brockes. Maak een tijdreis naar de wereld achter deze passies van Bach, Händel, Telemann en Keiser.

Musicoloog Jan-Willem van Ree nam de luisteraars mee met verhalen, beeld en veel muziek naar de Duitse barok. We ontdekten welke rol de passie speelde in het kerkelijk leven én daarbuiten, welke muzikale middelen de vier componisten gebruikten om het lijdensverhaal te verklanken én waarom deze muziek nog steeds zoveel mensen ontroert.

- 18 februari 2024 – Apollo Ensemble & 8 solisten - 'Brockes Passion'- Georg Friedrich Händel

Het bijzondere aan deze Brockes Passie van Händel is dat niet één evangelie centraal staat, maar dat het lijdensverhaal uit alle vier de evangeliën is samengesteld. Het is een passie met operatrekjes. Niet alleen de tekst, maar ook de muziek is bijzonder intens. Het is een van de eerste oratoria die Händel schreef, dus nog vóór de Messiah en Judas Maccabeus. Toch hoor je al veel van wat zijn latere oratoria zo uniek maakt. Vanaf het begin van de Brockes Passion laat Händel zich van zijn meest gepassioneerde en emotionele kant horen. Hij gebruikt in deze muziek technieken uit de opera, om zo duidelijker de dramatiek van het lijdensverhaal te laten spreken.

Aantal bezoekers 121

- 25 februari 2024 – Apollo Ensemble & 8 solisten - 'Brockes Passion' - Georg Philipp Telemann
Sint Piterkerk - Grou

Telemann schreef maar liefst zeven passies. De indrukwekkendste daarvan is ongetwijfeld zijn 'Brockes Passion'. De aarde beeft en schudt, Maria huilt, de apostelen weten zich geen raad ..... De tekstschrijver Brockes plaatst het publiek midden in het verhaal, Telemann geeft je het gevoel alsof je in een simulator zit, dat je zelf het lijdensverhaal ondergaat.

Aantal bezoekers 96

- 3 maart 2024 – Apollo Ensemble & 8 solisten – 'Brockes Passion'- Reinhard Keiser
Redbadtsjerke - Jorwert

Als operacomponist wist Reinhard Keiser precies hoe hij zijn publiek moest raken. En dat doet zijn muziek nog steeds. Met zijn Brockes-Passion was Keiser een echte trendsetter, want grootheden als Telemann en Händel volgden zijn voorbeeld. Zelfs Bach voerde Keisers passiestuk uit. Het geheim? De muziek bruist en sprankelt, er zijn heftige emoties, grote contrasten en levendige dialogen. De tekst met al zijn dramatische en beeldende passages was koren op de molen van de componist die een voorliefde had voor muziektheater. Hij wist precies hoe hij het publiek kon boeien en vasthouden. Kortom, een uitvoering die je niet de koude kleren gaat zitten.

Aantal bezoekers 100

- 10 maart 2024 – Apollo Ensemble & 8 solisten - 'Johannes Passion'- Johann Sebastian Bach
Sint Genovevakerk – Jelsum

Rode draad in de Johannes Passion van Bach is de bijbeltekst die traditioneel op Goede Vrijdag wordt gelezen: Johannes 18 en 19. Jezus wordt gevangen, voor Kajafas en Pilatus geleid, veroordeeld, gekruisigd en sterft. De bijbeltekst wordt voorgedragen door de tenorsolist (de evangelist) en de verschillende rollen (Jezus, Pilatus, de discipelen, het volk) worden ingevuld door de andere zangers. Op sleutelmomenten voegde Bach bekende kerkliederen toe, die hij door het hele ensemble liet zingen en spelen. Voor de solo-aria's gebruikte hij poëzie uit populaire passiebundels van Barthold Heinrich Brockes e.a.

Aantal bezoekers 111

- 21 maart 2024 - Les Tendres Plaintes – ‘Leçons de Ténèbres’
Cecilia kerk - Lekkum

Bethany Shepherd en Tanja Obalski, sopraan ; Marike Tuin, viola da gamba ; Robert Koolstra, klavecimbel
In de Passie periode een intiem concert in de Ceciliakerk in Lekkum. Voor de kleine bezetting een unieke locatie. We luisterden naar zelden te horen muziek van Couperin, Charpentier en Marais.

Aantal bezoekers 43 bezoekers

- 22 maart 2024 – Gauguin Ensemble – ‘Arearea’ jubileumprogramma

Hoogtepunt van het concert was een speciaal voor het door Robert Zuidam ‘Arearea’ voor het Gauguin Ensemble gecomponeerde werk vanwege het 25 jarig bestaan van het ensemble. ‘De klankwereld van klarinet, cello en piano is er een die mij aan het hart ligt en mij de expressieve mogelijkheden biedt om tot een gloedvol betoog te komen.’ Arearea probeerde de exotische en uitbundige mystiek van Gauguins schilderkunst te vertalen naar een boeiende en energieke soundscape voor klarinet, cello en piano. Tevens werd uitgevoerd: Ludwig van Beethoven ‘Gassenhauer-trio’ op. 11 voor klarinet, cello en piano én van Johannes Brahms ‘klarinettrio opus 114.

Aantal bezoekers 48

- 14 april 2024 – concertlezing ‘Hans Keilson’
Jos Verstegen, auteur biografie – Ursula Schoch, viool – Marcel Worms, piano

Concertlezing met muziek rondom de biografie van Jos Verstegen van schrijver en psychiater Hans Keilson op de middag vóór 15 april, de datum van de Bevrijding van Leeuwarden in 1945. Ademloos én ontroerd luisterden de bezoekers naar de biograaf en de muziek die gespeeld werd. De honderdjarige Duits-Joodse Hans Keilson, in de jaren dertig naar Nederland gevlucht, werd in 2010 door The New York Times als een van de grootste schrijvers ter wereld gekwalificeerd. De fascinerende biografie geeft een compleet beeld van Hans Keilson: de beschadigde, hoffelijke, geestige en intelligente echtgenoot en minnaar, psychiater en psychoanalyticus, sportliefhebber en muzikant, schrijver en dichter. Muziek waar Keilson van hield en zelf speelde van o.a. J.S.Bach, George Gershwin, G.F.Händel, Fritz Kreisler, Ed Wertwijn en Erich Ziegler

Aantal bezoekers 67

- 24 april 2024 – Holland Baroque – ‘Carnival Baroque’ met Jeanine De Bique, sopraan
Grote of Jacobijner kerk

Opnieuw verraste Holland Baroque het publiek met een bijzondere gast: de sopraan Jeanine De Bique. De Trinidadiaanse sopraan Jeanine De Bique is druk bezig de wereld van de opera en concertpodia te veroveren. Zo speelde ze onder andere Agathe in Weber’s Der Freischütz met Konzerthausorchester Berlin en ze was te zien als Bess in Porgy and Bess en als La Folie in Robert Carsens gevierde productie van Rameau’s Platée in Theater an der Wien, gedirigeerd door William Christie. Ook verraste ze enorm met haar eerste solo-album Mirrors dat ze opnam met het eminente ensemble Concerto Köln. Het werd een zinderend optreden met spectaculaire aria’s van J.Ph. Rameau en G.F. Händel en Folksongs uit Trinidad en Tobago en instrumentale Calypsomuziek. Niet één, niet twee maar vier toegiften ontftuselde Jeanine de topmusici van Holland Baroque. Wát een fantastische sopraan én ensemble.

Aantal bezoekers 330

- 10 mei 2024 – Ragazze Quartet – ‘But not my soul’

Ragazze Quartet wilde een lans breken voor **Florence Price**, een Amerikaanse componiste uit de 1e helft van de 20e eeuw. Ze was de eerste Afro-Amerikaanse vrouw die erkend werd om haar symfonieën en de eerste wier composities werden gespeeld door een gerenommeerd orkest. Toch was haar muziek jarenlang in de vergetelheid geraakt. Onterecht! Haar werk is een aangename mix van Europese romantiek, haar ‘Southern’ roots, de opkomende blues en de Afro-Amerikaans geestelijke muziek (zogenoemde spirituals). De titel van dit programma is afgeleid van een van de regels uit haar lied: ‘You can take my body, but not my soul.’

Programma:

Florence Price – strijkkwartet no. 2 ; Antonín Dvořák – Strijkkwartet in F groot, opus 96 ‘Amerikaans’ ; Rhiannon Giddens – At the purchaser’s option

Met dit programma heeft Ragazze de bezoekers warm kunnen maken voor de – voor ons – onbekende muziek van Florence Price. De cd ‘But not my soul’ van Ragazze werd dan ook veel verkocht.

Aantal bezoekers 87

- 23 mei 2024 – Camerata Trajectina – jubileumconcert ‘groots in een kleine taal’

4 musici en 4 solisten zorgden voor een bijzondere avond.

De Cameraatjes trakteerden op geuzenliederen, psalmen, liederen van P.C. Hooft, liederen uit het Maastrichts liedboek, liederen van Gerrit Komrij, delen uit de eerste Nederlandse opera etc. etc. Een spannend en zeer afwisselend programma.

Dankzij onderzoek en uitvoering heeft Camerata Trajectina onze kennis van de Nederlandse muziek uit de middeleeuwen, de Renaissance en Vroeg-Barok aanzienlijk verruimd en de mythe weerlegd dat de Nederlandse cultuur een anti-muzikale of muziek-arme cultuur zou zijn geweest. Het ensemble bracht een schat van tot dusver onbekend muzikaal werk aan het licht en voert die uit op hoog professioneel niveau en op enthousiasmerende wijze waardoor een breed cultuur minnend publiek wordt bereikt.

Aantal bezoekers 87

- 14 juni 2024 – Armonico Tributo – ‘Fiori Musicali’

Een Italiaans getint programma met heerlijke barokmuziek: ontroerend voor de pauze en spetterend na de pauze. De zes musici hadden gekozen voor een aantal onbekendere componisten gecombineerd met Bach en Vivaldi. Het is altijd prettig kennis te maken met – voor een deel van het publiek – onbekendere componisten. Verrassend was ook de bewerking van het Adagio uit het hoboconcert in d-klein van Benedetto Marcello in de bewerking van J.S.Bach voor klavecimbel solo. Twee sonates van Legrenzi en 2 sonates van Muffat stonden er op de lessenaars. Spetterend na de pauze was volkomen terecht: van Vivaldi werden gespeeld: Concert voor 2 cello’s en strijkers RV 531 & L’Estro Armonico, op. 3 concerto XI RV 565.

Aantal bezoekers 70

Twee concerten van Appassionata tijdens City Proms – gratis toegang – p.r. voor klassieke muziek

- 29 juni 2024 – Apollo Ensemble – ‘Beesten op Barok’

Beesten op barok is een muzikaal feestje voor jong en oud. In dit toegankelijke programma laat het Apollo Ensemble horen hoe beeldend muziek uit de 17e en 18e eeuw kan zijn.

Muziek waarbij kikkers langskomen, of kippen, een koekoek of de kat. Maar ook muziek waarbij je weg kunt dromen of op kunt dansen. Dit programma is dan ook perfect voor zowel kinderen (vanaf 6 jaar) als volwassenen. Er werd muziek gespeeld van bekende componisten, zoals Vivaldi en Telemann, maar ook de kattenfuga van Scarlatti en de sonata Representativa van Biber. We hoorden alle beesten langs komen.

Aantal bezoekers alle leeftijden (gratis) 185

- 30 juni 2024 – Duo Tickled Pink – ‘De Tover Fluit en de Magische Harp’

Sprookjesachtig mooie muziek voor grote en kleine mensen. Over kastelen, koningen en koninginnen.

Muziek o.a.: Arrival of the queen of Sheba – Händel ; Eine kleine Nachtmusik – Mozart ; The Swan – Saint-Saens ; ‘Morning’ from Peer Gynt – Grieg ; Pavane – Faure ; Tijl Uilenspiegel – Strauss ; Fantasia on Greensleeves – Vaughn-Williams.

Het was erg leuk te zien hoe de aanwezige kleine mensen zaten ‘te swingen’ op de stoelen en in de banken. Het was een geslaagd concert met leuke korte toelichtingen van de musici. De meeste kleine mensen keken vol verbazing naar de Magische Harp.

Aantal bezoekers alle leeftijden (gratis) 210

- 25 juli 2024 – Fleet Street Revival – ‘Gold’

Muziek uit de cultureel rijke Engelse Golden Age

John Dowland – Thomas Morley – John Johnson – Hume – Allison

Thomas Langlois – luit ; Anastasia Fedchenko – fluit ; Liam Gyselinck – cyster
Elise Dupont – treble viol ; Simon Bonte – bandora ; Stephen Moran – bass viol

Fleet Street Revival is een jonge groep muzikanten uit België die de klanken van het Elizabethaanse Engeland terug tot leven wil wekken. Het ensemble ontstond ter gelegenheid van het master recital van luitist Thomas Langlois. Tijdens zijn vijf jaar durende studie bij Wim Maesele focuste hij in zijn laatste jaar namelijk op de Engelse luitmuziek van de 15e-16e eeuw. Daar botste hij al snel op een fascinerende combinatie van instrumenten met een al even intrigerende naam: het “broken consort”. Fleet Street Revival bestaat uit deze combinatie instrumenten. Dit unieke concert werd door de zes jonge musici uitstekend en met enthousiasme uitgevoerd.

Aantal bezoekers 98

- 22 augustus 2024 – Jeroen Dupont, viool & Robert Poortinga, piano
'Lyrische Expressie: Een Reis door Muzikale Schoonheid'

Er is eigenlijk niets mooiers dan met **Schubert** te beginnen. Schubert brengt met zijn muziek het publiek en de musici in een sfeer die het concert bijna tot een sprookje maakt.

De prachtige eerste vioolsonate (op.13) van **Gabriel Fauré** is een klankwonder dat in het repertoire voor viool en piano als een van de hoogtepunten mag worden beschouwd. Het is een ongelooflijk werk dat met zijn grote opzet van vier delen in alle hoeken van de expressiviteit duikt.

Schumann schreef over zijn tweede sonate (Op.121) dat hij deze eigenlijk had gecomponeerd omdat hij niet tevreden was over de eerste vioolsonate. Het werk omvat alle compositorische aspecten van de muziek van Robert Schumann. Het is indringend, krachtig en gebalanceerd tussen muzikale complexiteit en de simpelste eenvoud.

Aantal bezoekers 81

- 29 september 2024 – Erik Bosgraaf & Ensemble Cordevento – 'The Dancing Master'

Muziek in London van rond 1700

Centraal in het programma stond de componist, gitarist en violist Nicola Matteis (vóór 1670 – sterfdatum onbekend).

De titel van dit programma is ontleend aan een van de populairste boeken van Engeland, The (English) Dancing Master. Het was zo populair dat het vele malen in druk verscheen tussen 1651 en 1728. Het werd gepubliceerd door de bekende drukkers Henry en vader John Playford, die later 'deacon' werd van de kerk van de tempeliers. Deze Temple Church speelt overigens een grote rol in Dan Brown's Da Vinci Code. Erik Bosgraaf, afkomstig uit Drachten, reist de hele wereld over als een van de meest virtuoze blokfluitisten. Tot grote vreugde van het publiek speelt hij vrijwel ieder jaar in Leeuwarden. Het concert was weer sprankelend en virtuoos met werken van veel onbekendere componisten.

Aantal bezoekers 135

- 13 oktober 2024 – Duo Oltheten Gomide – 'Brasis'

Daphne Oltheten, viool Henrique Gomide, piano

Nieuw in Leeuwarden/Fryslân:

Braziliaanse muziek: opzwepende ritmes, donkere melodieën, barokke klanken. Jazz? Klassieke muziek? Choro?

Op het programma staat muziek van de Bahiaanse troubadour Elomar, de operacomponist Gomes, moderne choros van Moacir Santos en noordoostelijke ritmes als forró, baião, maracatu en frevo. Dit zeer gevarieerde programma beweegt naadloos tussen jazz, klassiek en levendige Braziliaanse ritmes.

Onbekend bij de bezoekers maar dat is de uitdaging. Conclusie van het publiek: verrassend, heerlijke muziek en geweldig dat deze muziek in Leeuwarden te horen is.

Aantal bezoekers 51

- 25 oktober 2024 – Apollo Ensemble & Daphne Oltheten, viool
Haydn - 'Tageszeiten' symfonieën & Mozart vioolconcert III

De vier jaargetijden van Vivaldi waarin hij je met zijn muziek de temperatuur, wind en neerslag van het jaargetijde laat voelen is bekend. Een andere grootmeester, wellicht hierdoor geïnspireerd, weet je heel duidelijk te laten horen of het ochtend, middag dan wel avond is. Dit was Joseph Haydn met zijn Tageszeiten Symfonieën, de eerste opdracht van zijn nieuwe baas Graaf Esterházy. Niet eerder werd dit werk in Leeuwarden uitgevoerd.

Mozart schreef, op 19-jarige leeftijd, zijn vioolconcert no 3 in G. Het thema leende hij van zijn eigen opera 'Il ré pastore' waarvan de inkt nog maar net droog was. Dit charmante concert straalt de levensvreugde en energie uit van de Mozart die de wereld met zijn muziek zou gaan veroveren.

Aantal bezoekers 98

- 10 november 2024 – Duo Tickled Pink – 'Oblivion'
Mariakerk – Bears

Linda Speulman – fluit & Marije Vijselaar – harp

'Oblivion' is het Engelse woord voor 'vergetelheid', een staat van zijn in ons brein waar we soms onze toevlucht in zoeken, weg van de realiteit. Of juist in willen ronddwalen op zoek naar herinneringen, inspiratie en zingeving.

Fluit en harp; een mooiere combinatie is bijna niet te bedenken in de wereld van klassieke muziek! Mozart schreef zo'n 250 jaar geleden al voor deze bijzondere combinatie zijn beroemde harp-fluit concert. Beide instrumenten lenen zich fantastisch voor o.a. het romantisch repertoire, maar laat u zich vooral verrassen door de enorme diversiteit. Programma o.a.: The fog is lifting – Carl Nielsen ; Oblivion – Astor Piazzolla ; Sonata per flauto e arpa – Nino Rota ; Danse Lente – Joseph Jongen ; Naiades – William Alwyn ; Dance of the blessed spirits – Christoph Gluck.

Bears is een van de dorpen in de Gemeente Leeuwarden. De prachtige én intieme Mariakerk werd gekozen voor dit concert.

Aantal bezoekers 73

- 20 december 2024 – Apollo Ensemble & 2 solisten – 'Feestelijke Duitse barokmuziek voor de kerst'

Apollo Ensemble

Agnes van Laar – sopraan & Janneke Stoute – sopraan

De kersttijd is voor componisten altijd zeer inspirerend geweest. Het verhaal, met het kindje Jezus in een kribbe, de engelen, de herders met de schapen en de drie koningen, het is een boeiend tafereel dat veel mooie muziek opleverde. Feestelijke barokmuziek voor kerst uit Duitsland in de 17^e eeuw. De tijd net voor Bach. Een bloeitijd als het gaat om vocale muziek. Op het programma cantates en motetten van Dietrich Buxtehude, Heinrich Schütz, Matthias Weckmann en Christoph Bernhard. Ze worden afgewisseld met feestelijke instrumentale muziek.

De prachtige muziek nam je mee naar de beleving van een Duitse kerst in de 17de eeuw. Ontroerend mooi. En..... in de Doopsgezinde kerk stond een enorme kerstboom en de kerk was verlicht met honderden (elektrische) kaarsen.

Aantal bezoekers 205